

Aan de Minister van Asiel en Migratie

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Staats-en Bestuursrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

NnavV Wetsvoorstel verlenging van de beslistermijnen in
asiel- en nareiszaken

Datum
17 februari 2025

Onze referentie
6174483

Bijlage(n)
2

1. Aanleiding

Bij de Eerste Kamer is het wetsvoorstel in behandeling dat een wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 bevat en de termijnen verlengt waarbinnen de IND een beslissing moet nemen in een asiel- of nareiszaak. De nota n.a.v. verslag is ingediend op 28 november jl.

De fracties van GroenLinks-PvdA, D66 en PvdD hebben op 20 januari jl. opnieuw vragen gesteld over het wetsvoorstel. De beantwoording daarvan is gereed.

Onder voorbehoud van ontvangst van de nota n.a.v. het tweede verslag op 18 februari a.s., acht de EK het wetsvoorstel gereed voor plenaire behandeling op 4 maart a.s. Om te voorkomen dat deze behandeling wordt uitgesteld is spoedige verzending van dit stuk naar de EK dus aangewezen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt verzocht in te stemmen met de nota n.a.v. het tweede verslag en met de aanbieding aan de Eerste Kamer.

3. Kernpunten

Inhoud

Het wetsvoorstel bestaat uit drie onderdelen:

1) Verlengingsmogelijkheden voor de beslistermijn in nareiszaken

De termijn waarbinnen de IND moet beslissen op een aanvraag van gezinsleden van een asielstatushouder die hem willen nareizen, wordt verlengd van 90 dagen naar ten hoogste 9 maanden. In bijzondere, complexe gevallen mag de termijn nog verder worden verlengd. Daar zit geen maximum aan.

Deze verlengingsmogelijkheden zitten in de EU-Gezinsherenigingsrichtlijn, maar zijn nog niet opgenomen in de Nederlandse Vreemdelingenwet 2000. Dat gebeurt met dit wetsvoorstel.

De verlenging van de beslistermijn in nareiszaken geldt voor de situatie dat een asielstatushouder al een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd heeft gekregen. Zijn gezinsleden die zich nog in het buitenland bevinden, doen een aanvraag tot afgifte van een inreisvisum (een machtiging tot voorlopig verblijf) om Nederland in te kunnen reizen. Eenmaal in Nederland krijgen zij een van de asielstatushouder afgeleide asielvergunning.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Staats-en Bestuursrecht

Datum
17 februari 2025

Onze referentie
6174483

De verlenging van de beslistermijnen in nareiszaken was onderdeel van de 'asieldeal' van 26 augustus 2022 die door het vorige kabinet is ingezet. De bedoeling was om de druk op de IND te verlichten door de IND meer tijd te geven om te beslissen in nareiszaken.

De Tweede Kamer heeft een amendement aangenomen waardoor de verlengingsmogelijkheden in nareiszaken slechts tijdelijk voor een periode van 3 jaar kunnen worden toegepast en daarna weer vervallen.

2) een verschoonbaarheidsmogelijkheid voor bijzondere nareisgevallen

De aanvraag voor een machtiging tot voorlopig verblijf voor nareizende gezinsleden moet zijn gedaan binnen 3 maanden nadat aan de asielstatushouder een verblijfsvergunning is verleend. Het komt wel eens voor dat een aanvraag te laat, dus niet binnen 3 maanden wordt ingediend, maar dat daar een objectieve, goede reden voor is. Bijvoorbeeld omdat er aantoonbaar onjuiste informatie over de aanvraagprocedure is verstrekt.

Het Hof van Justitie van de EU heeft in 2018 bepaald dat als de aanvrager een goede reden had voor te late indiening van de aanvraag, de aanvraag niet om die reden mag worden geweigerd. Om niet in strijd te handelen met Europees recht, past de IND deze verschoonbaarheidsmogelijkheid in de praktijk al jaren toe, maar een wettelijke basis is nodig.

3) Verlenging van de beslistermijn in asielzaken

De termijn waarbinnen de IND moet beslissen op een aanvraag van een asielzoeker om een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd wordt verlengd van maximaal 18 maanden naar maximaal 21 maanden. Deze termijn komt uit de EU-Procedureverordening. De standaardbeslistermijn is 6 maanden, onder voorwaarden mag deze termijn nu worden verlengd met 9 maanden en bij uitzondering in gerechtvaardigde en noodzakelijke gevallen nog eens met 3 maanden. Dat komt uit op een maximale beslistermijn van in totaal 18 maanden (6+9+3).

Laatstgenoemde verlengingsmogelijkheid van 3 maanden blijkt echter ook te kunnen worden toegepast direct na de eerste standaardbeslistermijn van 6 maanden. Dat zit nog niet in de Vreemdelingenwet 2000 en gebeurt alsnog met dit wetsvoorstel. De maximale beslistermijn komt daarmee uit op 21 maanden (6+3+9+3).

Belangrijk is dat de Procedureverordening op 12 juni 2026 wordt vervangen door de Procedureverordening uit het Asiel- en Migratiepact. Vanaf dan vervallen de regels over de beslistermijn in asielzaken uit de Vreemdelingenwet 2000 en gelden de rechtstreeks werkende regels uit de Procedureverordening. Die termijnen zijn een

stuk korter. Voor de behandeling van asielaanvragen die voor 12 juni 2026 worden ingediend, heeft de IND de verruiming van de behandeltermijn in asielzaken echter wel nodig om de druk op het beslisproces te verlichten.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Staats-en Bestuursrecht

Dit onderdeel van het wetsvoorstel zit ook in het wetsvoorstel definitieve afschaffing bestuurlijke dwangsom IND dat ook in behandeling is bij de Eerste Kamer. Daarvoor is gekozen voor het geval dat dat wetsvoorstel eerder wordt aangenomen door de Eerste Kamer zodat de verlenging van de beslistermijn in asielzaken zo snel mogelijk kan ingaan.

Datum
17 februari 2025

Onze referentie
6174483

4. Toelichting*

4.1. Voorgestelde reactielijn nota n.a.v. het verslag

De belangrijkste vragen van de Eerste Kamercommissie en de voorgestelde beantwoording daarop zijn als volgt.

A) Nut en noodzaak /gaat verlengen van beslistermijnen wel gewenste effect hebben

Het aantal asielaanvragen is nog altijd hoger dan de vreemdelingenketen op dit moment aankant en de doorstroom en uitstroom blijven achter bij hetgeen nodig is. Verlenging van de beslistermijn in asiel- en nareiszaken blijft daarom noodzakelijk om de druk op de IND te verlichten, waarvoor het Unierecht ook ruimte biedt.

Als de IND meer tijd krijgt om te beslissen, zal de beslistermijn minder snel verlopen. Dat betekent dat er minder zaken bij de rechter komen wegens niet tijdig beslissen. Daarmee komt capaciteit vrij om asiel- en nareiszaken te behandelen. Ook kunnen andere keuzes worden gemaakt bij de inzet van capaciteit, bijvoorbeeld in de prioritering van bepaalde zaken.

B) Capaciteitsproblemen en te weinig begrote middelen IND

Verwezen wordt naar de verschillende maatregelen die de IND neemt om de doorstroom te bevorderen; een overzicht daarvan is gegeven in de brieven van 5 april 2024 en 5 november 2024 aan de Tweede Kamer over de actuele situatie in de asielketen en de MPP (MPP 2024-I en MPP 2024-II) en in de Stand van de Uitvoering IND van 11 juni 2024.

Voor de financiering van de IND wordt verwezen naar de besluitvorming i.h.k.v. de Voorjaarsnota 2024 en de thans in voorbereiding zijnde Voorjaarsnota 2025.

C) De consultatie- en adviesfase is overgeslagen.

De reden daarvoor is de noodzaak van spoedige inwerkingtreding van de maatregelen in dit wetsvoorstel. Daarbij is meegewogen dat de Raad van State als laatste regeringsadviseur in eerdere wetstrajecten heeft geadviseerd over de meeste onderdelen van dit wetsvoorstel, welke onderdelen in die eerdere wetstrajecten ook in consultatie zijn geweest.

D) Juridische bezwaren tegen verlenging beslistermijn in nareiszaken

De mogelijkheden tot verlenging van de beslistermijnen in nareiszaken zijn ontleend aan de letterlijke tekst van de Gezinsherenigingsrichtlijn. Het Unierecht en het EVRM verplichten niet tot een verdere begrenzing daarvan op het niveau van wet- en regelgeving.

4.2. Politieke context

Geen nieuwe informatie.

4.3. Financiële overwegingen en uitvoering

Dit wetsvoorstel heeft geen nieuwe financiële gevolgen voor de IND. De IND bereidt de uitvoering van het wetsvoorstel voor.

4.4. Afstemming

De nota n.a.v. het verslag is afgestemd met DGM (DMB en DRM) en IND.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

Deze beslisnota wordt in zijn geheel openbaar.

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Staats-en Bestuursrecht

Datum
17 februari 2025

Onze referentie
6174483